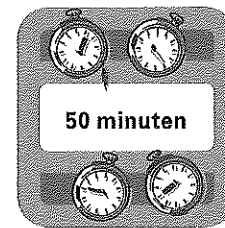
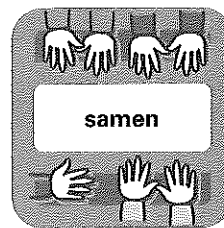
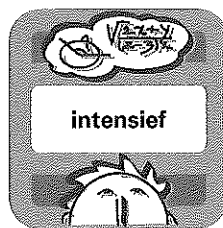
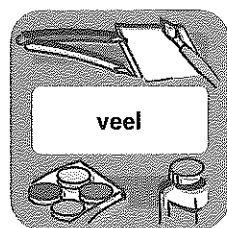
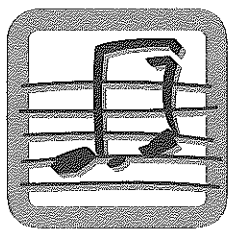

OP ZOEK IN DE TIJD

Korte omschrijving

Op een speelse manier - de kinderen verzamelen gegevens van een schat - maken de leerlingen kennis met muziek uit andere geschiedkundige perioden.

Doelstellingen

- **Ontwikkelingsdoelen – Eindtermen**

ET 2.3 De leerlingen kunnen openstaan voor hedendaagse muziek, muziek uit andere tijden, andere landen en culturen.

- **Leerplandoelen**

De leerlingen kunnen met begeleidende opdrachten gedurende een bepaalde tijd zonder onderbreking naar een kort muziekfragment luisteren.

VVKBaO	OVSG	GO
5.2 Klankeigenschappen en muzikale tegenstellingen ervaren en benoemen. 7.3 De klankkleur herkennen en beschrijven.	III-8/17.3 De leerlingen kunnen met begeleidende opdrachten gedurende een bepaalde tijd zonder onderbreking naar een kort muziekfragment luisteren.	2.5c De leerlingen kunnen praten over hun muzikale ervaringen en vanuit hun eigen fantasie vertellen over een muziekfragment.

- **Aandachtspunten**

De luisteropdrachten zijn bedoeld om de kinderen aandachtig te laten luisteren. Als een leerling enkel geniet en daarbij de opdracht uit het oog zou verliezen, is toch de eindterm bereikt.

- **Suggesties voor alternatieve doelstellingen**

Je kunt inspelen op de herkenning van enkele instrumenten, zoals het orgel (Gregoriaanse muziek), volledig orkest (Klassieke periode), celesta (Romantische periode, muziek 'De suikerfee').

Materiaal en ruimte

Eenvoudig: kopieën van de schatkaart, cd en cd-speler, acht geluidsfragmenten, foto's per periode (8), de korte teksten die bij de foto's horen (knip ze uit en kleef ze op stevig papier of karton), acht (gekleurde) enveloppen, een grote bruine envelop A4-formaat, de brieven van de Muzenmeester, een inpaklint. Je vindt het foto- en kopieermateriaal op de website van Muzignaal 2.

Ruimte: klaslokaal

Lesverloop: eenvoudig

Wat vooraf komt

Om de les in de juiste sfeer te starten, kun je elk tekstje in een (gekleurde) envelop stoppen. Nummer de enveloppen zodat je straks eerst tekst één kunt lezen. De brief van de Muzenmeester stop je in de grote envelop bij de foto's, het kleine briefje in de laatste (de achtste) envelop. Leg alle enveloppen op een stapeltje en doe er een opvallend lint omheen. Dit is het geheimzinnige pak dat je gevonden hebt op de zolder van je oma...

De opwarming

Vraag aan de kinderen wie er al eens op de zolder van opa of oma geweest is? Of was er geen zolder? Misschien wel een berghok? Vonden ze toen rare dingen of zaken die ze niet kenden? Hoe voelden ze zich op die geheimzinnige plaats?

De instap

Ik ben op de zolder van mijn oma geweest. Daar trof ik oude foto's, schilderijen, veel dozen ... en bergen stof aan. Toen vond ik tussen twee dozen en een stapel wandelstokken ... een mooi pakje! Kijk, wat zou daar in zitten?

Laat de kinderen maar even raden.

Zullen we het openmaken?

Doe het lint langzaam van het pak om de spanning er in te houden. Laat zien dat je eerst wil weten wat er in de grote envelop zit. Haal de foto's er één voor één uit en laat de kinderen kort vertellen wat ze er op zien. Stel uitnodigende open vragen en laat de kinderen fantaseren.

Wat zou dat zijn? Wat zouden die mannen doen? Waarvoor zou dat dienen?

Hang de foto's in een willekeurige volgorde op het bord.

Haal ten slotte de brief van de Muzenmeester er uit en lees hem langzaam voor.

Leskern

Nu open je een kleine envelop. Je haalt er het tekstkaartje uit.

De Muzenmeester schreef dat we iets met deze tekst moeten doen. Weten jullie wat hier bij zou horen?

De kinderen associëren de tekst met de foto van de monniken in de abdij. Vertel de kinderen dat je veel cd's hebt en dat ze nu even naar die oude muziek mogen luisteren.

Om ons echt ver weg in de tijd te voelen, kunnen we best even onze ogen sluiten. Ongeveer 1500 jaar geleden, kon je deze muziek horen. We maken het heel stil. Straks zal je er over mogen vertellen.

Luister naar het Gregoriaans gezang en geef daarna de kinderen de kans om te reageren. Misschien zullen er wel kinderen bij zijn die al soortgelijke gezangen in een kerk gehoord hebben. CD 2B, track 1.

Hang het tekstje bij de juiste foto op het bord.

Open envelop 2. Laat één van de leerlingen de boodschap lezen. Je gaat op dezelfde manier tewerk als bij de eerste envelop. De kinderen tonen de foto waar deze tekst bij hoort. Nodig nu de kinderen uit om tijdens het luisteren plechtig recht te staan.

Want je bent bij de koning en de koningin op bezoek. We blijven heel stil. CD 2B, track 2.

Tijdens het luisteren wijs je naar de foto om de aandacht vast te houden.

Wat voelen jullie bij deze muziek, wat vinden jullie er speciaal aan?

Breng dan ook deze tekst bij de foto op het bord.

Je opent envelop 3. De kinderen tonen weer de foto die bij deze tekst hoort.

Vroeger danste men ook graag. Het was wel anders dan nu, maar de mensen waren blij. Je mag tijdens de muziek naar je buur huppelen. CD 2B, track 3.

Zorg dat duidelijk is naar wie ze mogen dansen.

Het is vrolijk maar niet wild, dat mocht immers niet. Het moet stil blijven en je probeert te ontdekken of je een blokfluit of een trommel hoort.

Vertel de kinderen dat deze muziek nu opnieuw wordt gespeeld en dat mensen van alle leeftijden er op dansen (op de zogenaamde Boombals).

Als er genoeg plaats op het bord is, hang je best de foto's en tekstjes die al geweest zijn op een andere plaats.

Open envelop 4 en laat een andere leerling het tekstje luidop voorlezen. De kinderen tonen de juiste foto (de piano) en de leerkracht hangt deze tijdens het luisteren centraal aan het bord. CD 2B, track 4.

Als er in de klas een kind met de naam Johan of Sebastiaan is, laat je hem tijdens het luisterfragment op jouw stoel zitten. Alle kinderen mogen tijdens het luisteren geluidloze pianobewegingen boven hun bank maken:

Wij zijn beroemde pianisten die nu klaar zitten om op te treden. Met soepele vingers zullen we nu wondermooie muziek uit onze piano toveren. Houd je klaar!

Als je zelf mee 'speelt', kun je ook duidelijk tonen dat de muziek zachtjes uitsterft. Laat de kinderen kort over hun bevindingen vertellen. Zorg dat ook de minder enthousiaste kinderen aan bod komen.

Je opent envelop 5. Je gaat op dezelfde wijze tewerk als hierboven beschreven en je hangt de foto van Beethoven centraal. Tijdens het luisteren, zullen de kinderen deze keer een heel orkest mogen dirigeren. CD 2B, track 5.

Zorg dat alle muzikanten mooi in de maat spelen. Let wel op, want soms moeten ze luid spelen en soms een beetje stiller. Laat dat maar zien. *Ik mag niets horen want een dirigent luistert goed of niemand een verkeerde noot speelt.*

Laat hen kort vertellen. Je kunt er nog aan toevoegen dat Beethoven later zijn 9de symfonie zelf zou dirigeren, ook al was hij ondertussen doof geworden.

Envelop 6 brengt ons in een sprookjesachtige sfeer. CD 2B, track 6.

Bij het luisteren, zitten de kinderen neer. Ze wijzen met hun toverstokje zo ritmisch mogelijk naar andere kinderen, ook naar de anderen achter hen. Doe zelf mee en glimlach als de liefste fee. De kinderen zullen je graag volgen.

Envelop 7 lees je zelf voor.

Vertel de kinderen dat de figuur uit dit balletverhaal een rare figuur is, een beetje zoals Jan Klaassen uit de poppenkast. Breng tijdens het luisteren de foto centraal. De kinderen mogen tijdens het luisteren kleine armbewegingen, maken maar geven vooral veel expressie door hun mimiek. Ze delen glimlachjes uit, beleefde hoofdknikjes, kushandjes, durven zuur, pruilend en verbaasd ... kijken. CD 2B, track 7.

Maak vooraf duidelijk dat niet iedereen hetzelfde moet doen!

De laatste envelop. Een leerling mag tekst 8 voorlezen, maar mag nog niet het slotbriefje nemen.

Bij dit luisterfragment mogen de kinderen in slow motion door de klas 'lopen'. Doe dit eerst even voor en, overduidelijk in alle stilte. CD 2B, track 8.

Op het einde van dit fragment mogen de kinderen op hun stoel staan met de Olympische vlam hoog in de lucht. Doe dit enkel als de klas nog rustig genoeg is en als je je er zelf goed bij voelt.

Slot

In de laatste envelop zit nog een piepklein briefje!
Lees dit voor bij wijze van slot.

Bedankt, Muzenmeester!

Nabespreken en nagenieten

Reserveer voldoende tijd om met de leerlingen even terug te kijken op deze les en op de prachtige muziek die de Muzenmeester ons gebracht heeft.

- *Wie heeft er een voorkeur?*
- *Welke muziek zou je beslist nog eens willen horen?*
- *Van welke tijd zou je nog meer te weten willen komen?*
- *Welke waren de aantrekkelijkste figuren die je hebt leren kennen?*